

Reizende tentoonstelling #StolenMemory

#StolenMemory is een campagne van Arolsen Archives waarin persoonlijke bezittingen, zogenoemde 'Effekten', van voormalige gevangenen van concentratiekampen worden terugbezorgd aan hun familieleden.

De reizende tentoonstelling #StolenMemory reist met meerdere omgebouwde zeecontainers door verschillende Europese landen. Het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken ondersteunt de tour door België en Nederland. De tentoonstelling wordt begeleid door een website met animatiefilms en pedagogisch beeldmateriaal. Deze tentoonstellingen zijn allemaal gratis en beschikbaar in de betreffende taal. De Arolsen Archives is een internationaal informatiecentrum over de nazivervolging met het grootste archief ter wereld over de slachtoffers en overlevenden van de Tweede Wereldoorlog.

Wilt u deze tentoonstelling ook in uw gemeente? Hier vindt u alle nodige informatie en contactpersonen. Neem contact met ons op!

Reizende tentoonstelling

Alle info over het project

De tentoonstelling **#StolenMemory** vestigt de aandacht op het thema van de nazivervolging aan de hand van persoonlijke voorwerpen en verhalen.

#StolenMemory in uw gemeente

- De organisatie van de tentoonstelling is gratis en kan eenvoudig worden gerealiseerd
- De tentoonstelling is eenvoudig toegankelijk
- Doordat de tentoonstelling buiten is, gaat het goed samen met eventuele coronamaatregelen
- De begeleidende website stolenmemory.org/nl/ met korte animatiefilms spreekt in het bijzonder jongeren aan
- Pedagogisch materiaal ondersteunt het werk van scholen en andere onderwijsaanbieders
- Dat materiaal kan gratis vanaf de website worden gedownload

#StolenMemory

De tentoonstelling

In de concentratiekampen namen de nationaalsocialisten de persoonlijke bezittingen van de gevangenen af. Polshorloges en trouwringen, brieven en familiefoto's. In de Arolsen Archives bevinden zich nog ongeveer 2.500 enveloppen met persoonlijke voorwerpen, zogenoemde 'Effekten', van voormalige concentratiekampgevangenen. Deze behoren toe aan de slachtoffers van het naziregime uit meer dan 30 landen, vooral uit Polen, Duitsland en de voormalige Sovjet-Unie. Deze 'Effekten' zijn in de jaren '60 overgedragen aan de Arolsen Archives op voorwaarde dat ze zouden worden teruggegeven aan overlevenden of de families van slachtoffers. In de jaren '80 werd het actief zoeken gestaakt, omdat er met de toen beschikbare mogelijkheden steeds minder families gevonden konden worden.

Neonella Doboitschina

We zijn op zoek naar familieleden van Neonella Doboitschina uit Rusland, geboren op 11 oktober 1923. Mogelijk kwam ze uit Nowotscherkassk. Ze was 20 jaar toen de Gestapo haar in het vizier kreeg. Ze behoorde tot de grootste groep dwangarbeiders waarmee het nationaalsocialistische regime de oorlogseconomie draaiende hield. De kleinste dingen konden een reden voor arrestatie zijn, zoals contact met Duitsers. Op 5 mei 1944

deporteerde de Gestapo de studente naar het vrouwenconcentratiekamp Ravensbrück. In juli 1944 is ze naar het kamp Salzgitter-Watenstedt getransporteerd – een buitenkamp van het concentratiekamp in Neuenamme. Daar moest ze in de oorlogsindustrie werken. Het is niet bekend wat er daarna nog met haar gebeurd is. De foto's met tekst tonen herinneringen uit betere tijden. Haar vrienden noemden haar Nelly.

#Gezocht

Voor de families zijn de ontvangen bezittingen van onschatbare waarde. Zij maken de **herdenking** en **herinnering** aan hun geliefden tastbaar en levend, want dit was vaak het laatste teken van een geliefde die slachtoffer was geworden van het naziregime.

Vrijwilligersnetwerk

Sinds het begin van de #StolenMemory-campagne in 2016 heeft een stroom van vrijwilligers van over de hele wereld de Arolsen Archives geholpen met de zoektocht. De digitale wereld biedt in de vorm van sociale media en online beschikbare archiefbestanden (bijv. adresboeken van stadsarchieven) veel meer mogelijkheden voor actief zoeken dan een paar jaar geleden. Samen met vrijwilligers uit Duitsland, België, Nederland, Frankrijk, Polen, Spanje, Noorwegen en andere landen hebben de Arolsen Archives onderzoek gedaan en konden ze sinds 2016 ongeveer 600 'Effekten' aan families overhandigen. Naast jeugdverenigingen hebben ook veel journalisten, amateuronderzoekers en veel andere personen aan de zoektocht deelgenomen.

De tentoonstelling

De #StolenMemory-tentoonstellingscontainers worden door een website en door pedagogisch beeldmateriaal begeleid. Al het materiaal is in het Duits, Frans, Nederlands, Engels en Pools beschikbaar. De tentoonstellingscontainer die door België en Nederland reist, heeft Franse, Nederlandse en Duitse teksten. De tentoonstelling maakt duidelijk hoe belangrijk het is dat deze bezittingen worden terugbezorgd en stimuleert tegelijkertijd ook om mee te helpen. Het doel is te informeren over het lot van slachtoffers van het nationaalsocialisme. Tegelijkertijd willen we ons werk onder de aandacht brengen en op die manier nieuwe vrijwilligers voor de zoektocht te vinden.

Mobiele tentoonstellingsarchitectuur

De tentoonstelling is in een zeecontainer geïnstalleerd, die op een vrachtwagen wordt getransporteerd en op een centrale plek wordt gezet die voor iedereen toegankelijk is. De beide lange wanden van de container kunnen worden opengeklapt. Daaraan zijn informatiepanelen bevestigd. Op de beide “vleugels” van de container staan de thema’s #Gezocht en #Gevonden. #Gevonden toont bezittingen die met succes aan de families zijn terugbezorgd. #Gezocht daarentegen stelt bezittingen en

personen voor waarvoor Arolsen Archives nog steeds op zoek is naar familieleden. Op dit punt nodigen we de bezoekers ook uit om deel te nemen aan onze zoektocht door zelf onderzoek te doen in ons archief. In de binnenruimte van de container staat op tussenschotten informatie over het project, de historische achtergrond en de Arolsen Archives.

In deze video kunt u een indruk krijgen van de tentoonstellingscontainer: aroa.to/travelling-exhibition/

Begeleidend beeldmateriaal

Om de voorbereiding op en het werk na de tentoonstelling gemakkelijker te maken, is er op de website stolenmemory.org/nl/ gratis beeldmateriaal voor scholen en buitenschoolse projecten beschikbaar. Aan de hand van gescande documenten en bezittingen kunnen de deelnemers de vervolging van gevangenen in de concentratiekampen reconstrueren en kunnen ze door onderzoekend te leren meer te weten komen over de vervolging door de nazi’s. De lessenreeksen kunnen afzonderlijk, gecombineerd als projectdag of onafhankelijk van het tentoonstellingsbezoek worden gebruikt.

Alles over de reizende
tentoonstelling op
stolenmemory.org/nl/

#StolenMemory interactief

Via de QR-code kunnen bezoekers tijdens het bezoek aan de tentoonstelling een videoportret oproepen waarin familieleden over de terugbezorgde bezittingen en de levensloop van hun dierbaren vertellen. Op de website stolenmemory.org/nl/ staan ook webstories en animatievideo's over het lot van vier gevangenen in concentratiekampen en 3D-scans van andere effecten uit de Arolsen Archives. De website geeft bovendien informatie over de route van de reizende tentoonstelling en leerkrachten kunnen er al het beeldmateriaal downloaden.

De #StolenMemory-tour door België en Nederland werd mogelijk gemaakt dankzij de steun van het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken.

Begeleidend programma en public relations

In het kader van de tentoonstelling werken we graag samen met plaatselijke instanties (bijv. scholen, verenigingen, gedenkplaatsen) voor de voorbereiding van een interessant openingsevenement of een begeleidend programma (voor zover dat mogelijk is tijdens de pandemie). Bovendien ondersteunen wij u met plezier bij uw

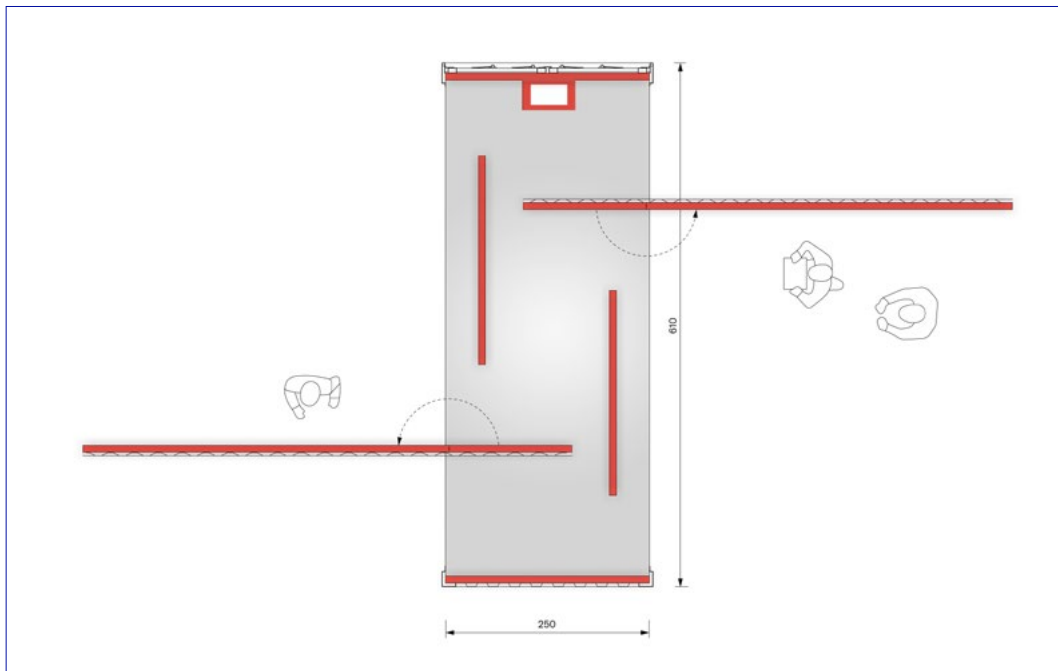
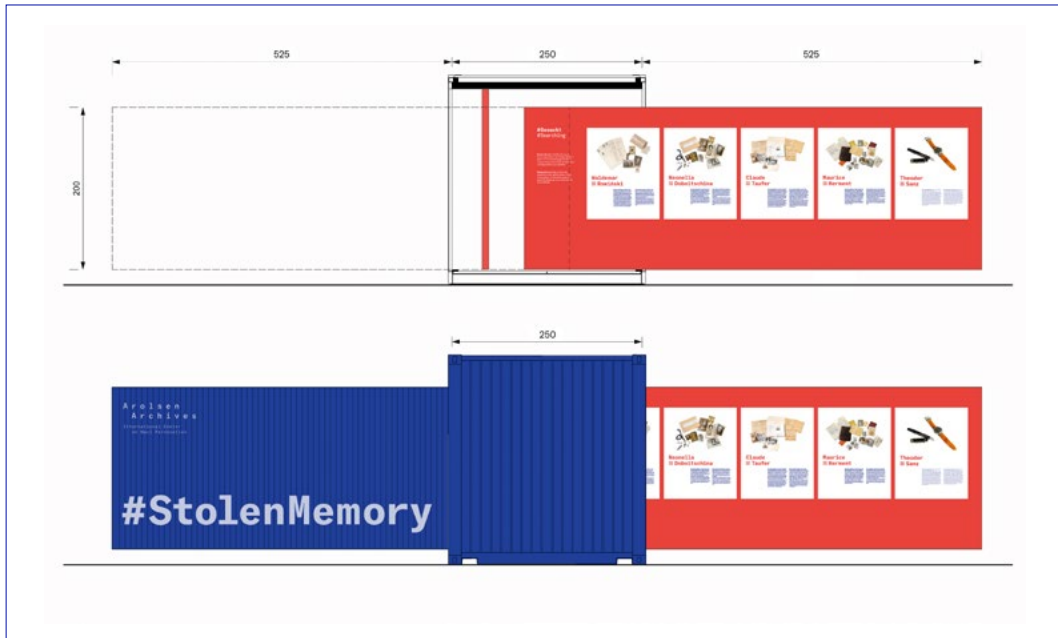
persactiviteiten met infomateriaal en persberichten. Daarnaast stellen wij u, indien beschikbaar, informatie over de oorlogsslachtoffers uit uw regio ter beschikking, waarvan de persoonlijke bezittingen nog altijd in de Arolsen Archives worden bewaard. De lokale referentie is voor velen vaak een motivatie voor het starten van een speurtocht naar de familieleden, waardoor er meer personen zullen deelnemen. Helaas is er niet op elke plek een regionaal voorbeeld. Op onze kaart met geografische referentie krijgt u een overzicht van de geboorte- en woonplaats van de eigenaar van de bezittingen.

aroa.to/map

Periode, duur en locatie van de tentoonstelling

De vier #StolenMemory-tentoonstellingscontainers reizen door Duitsland, België, Nederland en Polen en bezoeken zowel kleine gemeenten als grote steden. Het is belangrijk dat de opstelplaats een vlakke en stabiele bodem heeft en dat het centraal gelegen is. Er wordt uitgegaan van een tentoonstellingsduur van ca. drie weken per plaats.

Gegevens en feiten

- Standaardcontainer (20ft)
- Levering en opstelling door leverancier
- Makkelijk te monteren en te demonteren
- Afsluitbaar
- Stabiel en stormbestendig
- Kan worden opgesteld in windbelastingszones 1 en 2
- Bouwkundige goedkeuring
- Eigen stroomvoorziening voor interieurverlichting door zonnepaneel
- Afmetingen van container (LxBxH)
 Gesloten: 6,10m x 2,50m x 2,00m
 Geopend: 6,10m x ca. 13,00m x 2,00m
- Gewicht van container: 4,5 t, met vrachtwagen: 24 t

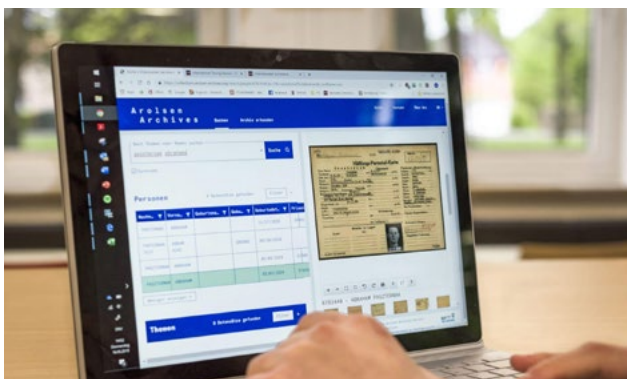
Arolsen Archives

Over de instelling

“Hier wordt zowel de omvang van de misdaden als de werkwijze van het naziregime in detail gedocumenteerd en wordt er tegelijkertijd dieper ingegaan op het lot van bepaalde individuen. Dankzij deze documenten krijgen de doden hun identiteit terug, iets wat de nationaalsocialisten hen wilden afnemen.”

Monika Grütters, minister van Cultuur en Media van Duitsland tot eind 2021

De Arolsen Archives zijn een internationaal informatiecentrum over nazivervolging met het grootste archief ter wereld over de slachtoffers en overlevenden van de Tweede Wereldoorlog. Deze verzameling met informatie over ongeveer 17,5 miljoen personen maakt deel uit van het UNESCO Werelderfgoedlijst voor documenten. In het archief bevinden zich documenten van verschillende groepen slachtoffers van het naziregime, dwangarbeid en Displaced Persons en migratie na 1945. Op die manier is het archief een belangrijke kennisbron, vooral ook voor jongere generaties. Tot vandaag de dag beantwoorden de Arolsen Archives jaarlijks on-

In ons **archief** bevinden zich documenten uit concentratiekampen, nazi-gevangnissen en getto's, over dwangarbeid tijdens het nationaalsocialisme en over de bevrijde overlevenden en hun leven na 1945.

Deze verzameling met informatie over ongeveer 17,5 miljoen personen maakt deel uit van het **UNESCO Werelderfgoedlijst** voor documenten.

geveer 20.000 aanvragen over vervolgd van het naziregime. Gedurende decennia was het achterhalen van het lot van gevangenen en de zoektocht naar vermisten de hoofdpoddracht van het instituut, dat in 1948 door de geallieerden als “International Tracing Service” werd opgericht. Belangrijker dan ooit zijn de mogelijkheden voor onderzoek en voorlichting, zodat de kennis over de Holocaust, de dwangarbeid en de gevolgen van de misdaden van de nazi's ook in de huidige maatschappij bekend zijn. De Arolsen Archives bouwen een omvangrijk online archief, zodat personen over de hele wereld toegang tot de documenten hebben en zich kunnen informeren.

Contact

Contactpersonen

Wilt u deze tentoonstelling ook in uw gemeente?

Als u interesse hebt in #StolenMemory, neem dan gerust contact met ons op. Wij coördineren dan samen met u op welk moment en hoe we de tentoonstelling laten plaatsvinden.

Contact

Joris Verdonck en Charlotte Großmann

Arolsen Archives

International Center on Nazi Persecution

Große Allee 5-9
34454 Bad Arolsen
Germany

T +49 5691 629-228
E pr@arolsen-archives.org
joris.verdonck.ext@arolsen-archives.org

arolsen-archives.org/en/